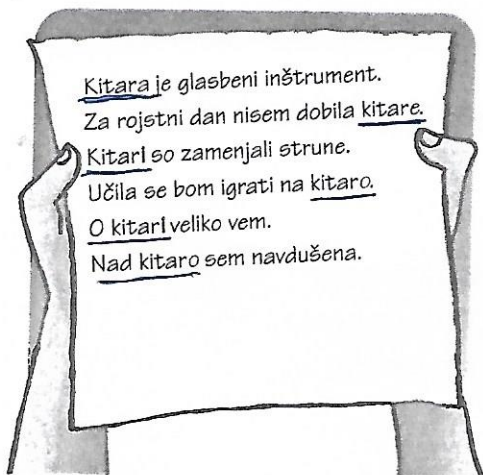

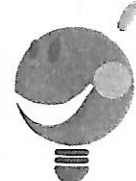
Sklanjanje samostalnika

1 Izpiši oblike samostalnika, ki ga je sklanjala Ana.

KITARA
KITARE
KITARI
KITARO
o KITARI
Nad KITARO

Samostalniki imajo v povedih različno obliko, tj. lahko so v različnih sklonih.

Ali ima samostalnik *kitara* v zgornjih povedih enako obliko?

DA (NE)

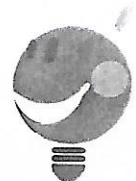
2 Podčrtaj pravilno trditev.

Samostalniku lahko spreminjamo obliko, torej ga stopnjujemo/sklanjamo.

3 Opazuj, kaj je Ana pri sklanjanju samostalnika spreminjala.

	OSNOVA	KONČNICA
kitara	kitar	-a
kitare	kitar	-e
kitari	kitar	-i
kitaro	kitar	-o
o kitarji	kitar	-i
s kitaro	kitar	-o

Samostalniki imajo osnovo in končnico. Pri sklanjanju se spreminja samo končnica.

Dopolni.

Pri sklanjanju samostalnika se spreminja KONČNICA, OSNOVA pa ostane nespremenjena.

4 Vstavi pravilno obliko samostalnika *brat*.

V bolnišnici sem obiskal BRATA.
 Mlajšemu BRATU sem pomagal pripraviti šolske potrebščine.
 Sošolec nima BRATA.
 Pogovarjal sem se z Urbanovim BRATOM.
 Napisal sem spis o svojem BRATU.
 Moj BRAT se obnaša zaščitniško.

5 Preberi povedi.

Prijatelju sem poslal vabilo za rojstni dan.	Prijatelj mi pomaga v stiski.
Zbrali smo se pri prijatelju.	Na prijatelja se lahko zanesem.
Danes v šolo ni bilo mojega prijatelja.	S prijateljem grem smučat.

Odgovori na vprašanja.

1. Kdo mi pomaga v stiski?
2. Koga danes ni bilo v šolo?
3. Komu sem poslal vabilo?
4. Na koga se lahko zanesem?
5. Pri kom smo se zbrali?
6. S kom grem smučat?

PRIJATELJ
(MOJEGA) PRIJATELJA
PRIJATELJU
NA PRIJATELJA
PRI PRIJATELJU
S PRIJATELJEM
6

Koliko sklonov ima samostalnik?

6 Vprašaj se po podčrtanih besedah.

Kolo je spravljeno v kolesarnici.
 Po nesreči je ostal brez kolesa.
Kolesu so zamenjali žaromet.
Kolo lahko kupiš v večjih trgovskih središčih.
 Veliko sem se naučil o kolesu.
 Po gozdu se je vozil s kolesom.

KAJ?
ČESA?
ČEMU?
KAJ?
O ČEM?
S ČIM?

Ali se vprašalnice za samostalnik *prijatelj* razlikujejo od vprašalnic za samostalnik *kolo*?

DA NE

7 V preglednico vpiši vprašalnice iz 5. in 6. naloge.

SKLON	VPRAŠALNICE ZA LJUDI	VPRAŠALNICE ZA DRUGO
1.	KDO	KAJ
2.	KOGA	ČESA
3.	KOMU	ČEMU

4.	KOGA	KAJ
5.	O KOM	O ČEM
6.	S KOM	S ČIM

Koliko vprašalnic je za vsak sklon? 2

8 Dopolni.

SKLON	IME SKLONA	VPRAŠALNICE ZA LJUDI	VPRAŠALNICE ZA DRUGO
1.	IMENOVALNIK	Kdo?	KAJ?
2.	rodilnik	KOGA?	Česa?
3.	DAJALNIK	KOMU?	ČEMU?
4.	TOŽILNIK	Koga?	KAJ?
5.	mestnik	O KOM?	O ČEM?
6.	ORODNIK	S KOM?	S čim?

Imena za sklone so: imenovalnik, rodilnik, dajalnik, tožilnik, mestnik, orodnik.

9 Vprašaj se po samostalnikih.

Tini nisem vrnila zvezka.
KOMU? ČESA?

Teti sem pisala razglednico.
KOMU? KAJ?

Učiteljica nam je vrnila preizkuse.
KDO? KAJ?

Z rolko se vozim samo po dvorišču.
S ČIM? PO ČEM?

Vprašalnica za mestnik je o kom ali o čem, za orodnik pa s kom ali s čim.

10 Vprašalnice poveži z ustreznimi podčrtanimi samostalniki.

1 Koga?	<u>3</u>	Nisem imela lepih <u>sanj</u> .
2 O čem?	<u>6</u>	Ptice se prehranjujejo z <u>zrnjem</u> .
3 Česa?	<u>5</u>	Spraševal je po <u>trenerju</u> .
4 Kaj?	<u>7</u>	Ne približuj se neznanim <u>plazilcem</u> .
5 Po kom?	<u>1</u>	<u>Razredničarke</u> še nisem vprašal za nasvet.
6 S čim?	<u>2</u>	Pripovedoval je o <u>življenju</u> v Tunisu.
7 Čemu?	<u>4</u>	Za osvojeno prvo mesto sem dobila <u>nagrado</u> .

11 Vpiši vprašalnice.

O ČEM se najraje pogovarjaš?
Pod KAJ se moraš podpisati?

O smučanju.
Pod vabilo.

KAJ je zanimivo?
 S ROM se najraje družiš?
 Brez ČESA ne moreš pisati?
ROMU je bilo med prazniki dolgčas?

Povest.
 S sošolcem.
 Brez svinčnika.
 Matiji.

12 Napiši pravilno obliko samostalnika v oklepaju.

(Krmilnica) KRMILNICO za (ptica) PTICO -E poznaš.
 (Ptica) PTICE pozimi težje najdejo (hrana) HRANO.
 Sončnična in druga (seme) SEMENA največkrat pritegnejo (vrabec) VRABCA -E
 in različne vrste (sinica) SINIC pa tudi (ščinkavec) ŠČINKAVCA -E, (lišček)
LISČKA -E in (taščica) TAŠČICO -E. V eni (zima) ZIMI lahko privabiš
 tudi do 30 (vrsta) VRST (ptica) PTIC.

13 Vprašaj se po podčrtanih samostalnikih in jim določi sklon.

V Afriki živijo enogrbi velblodi. KAJ?
 V oazah pridelujejo tudi pšenico. (V)ČEH?
 Udeležence so nagradili s knjigami. S ČIH?
 Nad datlji so navdušeni zlasti otroci. (NA)ČEH?
 Nakit izdelujejo tudi iz srebra. (R)ČESA?

IMENOVALNIK
HESTNIK
ORODNIK
HESTNIK
ROBILNIK

14 Podčrtaj samostalnike in jih vpiši v preglednico.

Miha je poklical prijatelja po mobilniku.
 Tutankamonovo grobnico je odkril angleški arheolog.
 Vožnja s helikopterjem je zanimiva.
 Najstarejše kolo so našli v blatu na Ljubljanskem barju.
 Manca je obiskala Pikin festival.
 V Tehniškem muzeju v Bistri je velika zbirka avtomobilov.
Avtomobilom oblikovalci spreminjajo obliko.

I	R	D	T	M	O
MIHA	AVTOMOBILOV		PRIJATELJA	MOBILNIKU	HELIKOPTER
ARHEOLOG		AVTOMOBILOH	GROBNICO	BLATU	
VOŽNJA			KOLO	BARJU	
MANCA			FESTIVAL	MUZEJU	
ZBIRKA			OBLIKOV	BISTRU	
OBLIKOVALCI					